

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność **rozrywkową estradową**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video).

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection of public libraries**.*

*A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.*

2. *Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.*

3. *Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**,
- **entertainment activities**.

4. *Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.*

5. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).*

6. *Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).*

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Turystyka

1. Termin turystyka — zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki — obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Wyodrębnia się następujące grupy obiektów zbiorowego zakwaterowania:

- hotel – obiekt hotelarski zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej, dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy hotel musi świadczyć usługi gastronomiczne;
- motel – obiekt hotelarski zlokalizowany przy trasach komunikacji drogowej, który poza usługami hotelarskimi przystosowany jest również do świadczenia usług motoryzacyjnych i dysponuje parkingiem. Motel musi posiadać co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych. Każdy motel musi świadczyć usługi gastronomiczne;
- pensjonat – obiekt hotelarski, który świadczy usługi hotelarskie łącznie z całodziennym wyżywieniem i dysponuje co najmniej 7 pokojami. Musi świadczyć usługi gastronomiczne;
- inny obiekt hotelowy – obiekt noclegowy, podzielony na pokoje, podlegający jednemu zarządowi, świadczący pewne usługi, w tym przynajmniej codzienne sprzątnięcie pokoi, ślanie łóżek i mycie urządzeń sanitarnych (np. obiekt spełniający zadania hotelu, motelu lub pensjonatu, któremu nie została nadana kategoria);
- dom wycieczkowy – obiekt położony na obszarze zabudowanym lub w pobliżu zabudowy, posiadający co najmniej 30 miejsc noclegowych, dostosowany do samoobsługi klientów oraz świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy dom wycieczkowy

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

The groups of collective accommodation establishments are as follows:

- hotel – a hotel establishment located mainly within urban area, offering 10 rooms at least, of which most places in single and double rooms, providing wide range of services for visitors. Each hotel must provide catering services;
- motel – a hotel establishment located on transport routes which besides hotel services is adapted to provide motor services and has a car park. The motel must offer 10 rooms at least of which most places in single and double rooms. Each motel must provide catering services;
- boarding house – a hotel establishment providing hotel services which include full board and offering 7 rooms at least. The boarding house must provide catering services;
- other hotel establishment – an accommodation establishment arranged in rooms, subordinated to one management, providing certain services of which at least daily bed-making and cleaning of the rooms and sanitary facilities (e.g. an establishment functioning as hotel, motel or boarding house which was not given any category);
- excursion hostel – an establishment located in the built-up area or in the vicinity of buildings, offering 30 bed places at least, adapted to self-service of visitors and providing the minimum range of services required for the visitors' stay.

- musi posiadać przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną;
- schronisko – obiekt położony poza obszarem zabudowanym, przy szlakach turystycznych, świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Schronisko posiada przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną. Pojęcie „schronisko” nie obejmuje schronisk młodzieżowych;
 - schronisko młodzieżowe – obiekt przeznaczony do indywidualnej i grupowej turystyki młodzieżowej, dostosowany do samodzielnej obsługi klientów. Schronisko młodzieżowe jest placówką zlokalizowaną w samodzielnym budynku lub w wydzielonej części budynku;
 - szkolne schronisko młodzieżowe – placówka oświatowo-wychowawcza umożliwiająca rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego;
 - kemping – teren, zwykle zadrzewiony, strzeżony, oświetlony, mający stałą obsługę recepcyjną i wyposażony w urządzenia (sanitarne, gastronomiczne, rekreacyjne) umożliwiające turystom nocleg w namiotach, mieszkalnych przyczepach samochodowych, a także przyrządzanie posiłków oraz parkowanie pojazdów samochodowych;
 - pole biwakowe – wydzielone miejsce w terenie zadrzewionym, niestrzeżone, oznakowane i ogrodzone prowizorycznie, umożliwiające turystom nocleg w namiotach. Na polu biwakowym znajdują się punkty poboru wody pitnej, podstawowe urządzenia sanitarne i tereny rekreacyjne;
 - ośrodek wczasowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z wczasami;
 - ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany trwale do przeprowadzania kursów, konferencji, szkoleń oraz zjazdów itp. Może być także przystosowany do świadczenia usług wczasowych;
 - zespoły domków turystycznych – domek turystyczny – budynek niepodpiwniczony, posiadający nie więcej niż cztery pokoje, dostosowany do świadczenia usług typu hotelarskiego. Domki turystyczne mogą tworzyć zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych oraz organizacyjnie wchodzić w skład innych obiektów noclegowych;
 - hostel – obiekt noclegowy o standardzie różniącym się od obiektów hotelowych głównie liczbą

- Each excursion hostel must be provided with at least one catering establishment;*
- *shelter – an establishment located outside the built-up area, on tourist trails, providing the minimum range of services required for the visitors’ stay. The shelter is provided with at least one catering establishment. The term “shelter” does not include youth hostels;*
 - *youth hostel – an establishment for individual and youth group tourism, adapted to the self-service of visitors. The youth hotel is located in a separate building or in a sectioned off part of a building;*
 - *school youth hostel – an educational establishment where interests and talents can be developed as well as different kinds of rest and free time can be organized;*
 - *camping site – an area, usually wooded, guarded, lighted, with 24-hour reception service, equipped with facilities (sanitary, catering, recreational) which enable the tourists to stay the night in tents, caravans as well as to prepare meals and park motor vehicles;*
 - *tent camp site – a place sectioned off in wooded area, non-guarded, marked and provisionally fenced, which enable the tourists to stay the night in tents. There are drinking water drawing points, necessary sanitary equipment and recreational area in the tent camp site;*
 - *holiday centre – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and adapted to provide exclusively or mainly services connected with holidays;*
 - *training-recreational centre – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and permanently adapted to hold courses, conferences, trainings and conventions etc. It can also be adapted to provide holiday services;*
 - *public tourist centres – tourist cottage – a building without a cellar, with no more than four rooms, adapted to provide hotel services. Tourist cottages can form public tourist centres and be organizationally included in other accommodation establishments;*
 - *hostel – an accommodation establishment, which varies in standard from hotel establish-*

miejsc w pokojach, łózkami piętrowymi i współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń przeznaczonych dla gości (np. wspólna kuchnia/lazienka). Charakterystyczne dla hosteli jest wynajmowanie łóżka a nie pokoju. Pokoje w hostelach to najczęściej dormy, czyli pokoje wieloosobowe, a także pokoje indywidualne: 1-, 2- i 3-osobowe.

— ośrodek do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego – zespół obiektów i urządzeń zlokalizowanych w niedużej odległości od aglomeracji miejskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów o walorach przyrodniczych korzystnych dla rekreacji, w strefach z zapewnioną komunikacją środkami przewozu publicznego. Ośrodek wyposażony jest zgodnie z potrzebami krótkotrwałego wypoczynku i rekreacji. Umożliwia obsłużenie jednocześnie znacznej liczby osób o różnych upodobaniach. Obiekty noclegowe wchodzące w skład ośrodka mogą być wykorzystywane na potrzeby wczasów;

Od 2009 r. obiekty te zaliczane są do grupy „pozostałe niesklasyfikowane” w „pozostałych obiektach zbiorowego zakwaterowania”.

— ośrodek kolonijny – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z koloniami;

— zakład uzdrowiskowy – zakład świadczący usługi w zakresie opieki zdrowotnej położony na terenie uzdrowiska i wykorzystujący przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych naturalne zasoby lecznicze uzdrowiska;

— obiekty niesklasyfikowane – obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektów noclegowych dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, hotele robotnicze itp. Do 2004 r. do tej grupy zaliczano również obiekty, które nie spełniały wymogów kategoryzacyjnych dla poszczególnych rodzajów obiektów, a do 2008 r. również hotele. Od 2009 r. grupa ta obejmuje także ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego.

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (tabl. 8, 10, 11) rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może

ments mainly by the number of places in rooms, bunk beds and cooperative use of equipment and rooms for guests (e.g. common kitchen/bathroom). Hostels are characteristic of renting single beds, not whole rooms. Hostel rooms are usually dorms (multi-person rooms), as well as individual rooms: 1-, 2- and 3-person.

— *weekend and holiday accommodation establishment – a set of establishments and facilities located not far away from urban area, in the immediate proximity of areas of natural values which are suitable for recreation, in areas with public transport means provided. The establishment is equipped according to the needs of short holiday and recreation. At the same time and it can service a considerable number of visitors having different preferences. Accommodation establishments which are parts of the weekend and holiday accommodation establishment can be used for holiday purposes;*

Since 2009, this group of facilities has been included in "miscellaneous facilities" in the group of "other facilities".

— *holiday camp establishment – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and adapted to provide exclusively or mainly services connected with holiday camps;*

— *health establishment – an establishment providing health care services, located in the area of health resort and using its natural resources when providing health care services;*

— *establishments not classified – establishments which function, while being active part-time, in accordance with their purpose or in part as tourist accommodation establishments. These are among others dormitories, halls of residence for students, workers' hotels etc. Until 2004 also establishments which did not meet the category requirements for particular kinds of establishments were included in this group, and until 2008 also hostels. Since 2009, this group includes weekend and holiday accommodation establishments.*

3. Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Foreign tourists using collective tourist accommodation establishments (tables 8, 10 and 11) are registered according to country of their

być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jedno-razowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

5. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

6. Informacje o ruchu granicznym (tabl.12) opracowano na podstawie danych statystycznych Straży Granicznej.

W związku z włączeniem Polski do obszaru i Systemu Informacyjnego Schengen – Straż Graniczna z dniem 21 XII 2007 r. zaprzestała – z wyłączeniem przejść granicznych lotniczych – rejestracji ruchu osobowego i środków transportu na granicach z krajami Unii Europejskiej; część wschodniej granicy Polski, tj. z Rosją, Białorusią i Ukrainą stała się jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej i Strefy Schengen. Obowiązki zasad obszaru Schengen dotyczących granic powietrznych rozpoczęło się z dniem 30 III 2008 r.

Nowe zasady pełnej kontroli i rejestracji ruchu dotyczą tylko obywateli państw niebędących członkami Unii lub które nie stosują przepisów dorobku Schengen bądź stosują je tylko częściowo, co spowodowało nieporównywalność zakresową danych za 2008 r. z danymi za lata poprzednie.

permanent residence. Foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

5. Catering establishments in collective tourists accommodation establishments include catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

6. Information on border traffic (table 12) was compiled based on statistical data of the Border Guard.

In connection with Poland's accession to the Schengen area and to the Schengen Information System – the Border Guard, as of 21 XII 2007, ceased to register – except at the air border crossing points – the cross-border flow of people and means of transport at the border crossings with the European Union countries; part of the Polish eastern border, i.e. with Russia, Belarus and Ukraine, simultaneously became the external border of both the European Union and the Schengen zone. The Schengen zone regulations concerning air borders came into effect on 30 III 2008.

The new regulations on the total control and registration of traffic concern only the non-EU citizens, and the citizens of the countries which either do not apply or only partly apply the Schengen acquis. This has resulted in the incomparability of the data for 2008, in terms of the scope, with the data for the previous years.